

GUIA DOCENT

INTERVENCIÓ EN FAMÍLIES PER A LA PROTECCIÓ DE LA INFANTESA

Coordinació: VICENTE FARRUS, MARIA HELENA

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	INTERVENCIÓ EN FAMÍLIES PER A LA PROTECCIÓ DE LA INFANTESA			
Codi	100941			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Educació Social	3	OPTATIVA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Típus d'activitat, crèdits i grups	Típus d'activitat	PRAULA	TEORIA	
	Nombre de crèdits	1.8	4.2	
	Nombre de grups	1	1	
Coordinació	VICENTE FARRUS, MARIA HELENA			
Departament/s	CIÈNCIES DE L'EDUCACIÓ			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
VICENTE FARRUS, MARIA HELENA	mhelena.vicente@udl.cat	6	

Informació complementària de l'assignatura

Per al correcte desenvolupament de l'assignatura es preveuen les següents orientacions i requisits comunicatius:

- Les comunicacions relatives a l'assignatura es realitzaran a través de l'espai del campus virtual de l'assignatura, fent ús exclusiu de l'eina de fòrums i de missatges. Es reserven les eines de fòrum, missatges i anuncis espais per qüestions estrictament de la matèria.
- No s'atendran missatges per correu electrònic. Aquesta eina es reserva exclusivament per atendre qüestions d'urgència o de força major.
- El professorat només donarà resposta als missatges plantejats a través de l'espai de l'assignatura al campus virtual de forma asíncrona
- Les eines de comunicació síncrona com ara videoconferències o xats, es reserven exclusivament a la realització de sessions expositives i tutories, sense perjudici d'altres usos que el professorat pugui estimar per a desenvolupar diferents estratègies didàctiques.
- El professorat podrà requerir en qualsevol moment la participació de l'alumne mitjançant eines de comunicació síncrona i asíncrona.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Conèixer el treball amb famílies en l'àmbit de la protecció a la infància.
- Adquirir les habilitats i tècniques necessàries pel treball en famílies en l'àmbit de la protecció a la infància.
- Analitzar programes grupals de parentalitat positiva per famílies en l'àmbit de la protecció a la infància.
- Desenvolupar competències professionals adequades pel treball en famílies en l'àmbit de la protecció a la infància.

Competències

CG1 Desenvolupar capacitat crítica, d' anàlisi, de síntesi, d'organització i de planificació.

CG3 Mostrar capacitat per treballar en equip, per conduir i liderar grups, per resoldre conflictes, presa de decisions i desenvolupar habilitats per a les relacions interpersonals.

CG4 Assumir el compromís de desenvolupament personal i professional amb un mateix i la comunitat.

CG5 Desenvolupar capacitat per a la selecció, gestió del coneixement i de la informació

CT1 Tenir una correcta expressió oral i escrita CT3 Dominar les TIC

CT4 Respectar els drets fonamentals d'igualtat entre homes i dones, la promoció dels Drets Humans i els valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics.

CE1 Comprendre els referents teòrics, històrics, culturals, comparats, polítics, ambientals i legals que constitueixen a l'ésser humà com protagonista de l'educació.

CE3 Conèixer els supòsits filosòfics, pedagògics, psicològics, sociològics i antropològics i de qualsevol altres fonaments teòrics de la intervenció socioeducativa i els seus àmbits d'actuació.

CE4 Analitzar necessitats així com dissenyar, aplicar y avaluar plans, programes, projectes i activitats d'intervenció socioeducativa en contextos diversos.

CE5 Saber utilitzar els procediments i tècniques sociopedagògiques per la intervenció, la mediació l'anàlisi de la realitat personal, familiar i comunitària i institucional en ordre a la resolució dels seus possibles conflictes.

CE7 Mostrar una actitud empàtica, respectuosa, solidària i de confiança cap als subjectes i institucions d'educació social.

CE9 Dissenyar i dur a terme projectes d'iniciació a la investigació del medi social i institucional en el qual es realitza la intervenció.

CE10 Dissenyar, utilitzar i avaluar els mitjans i recursos didàctics en la intervenció socioeducativa.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Unitat 1. La família i les competències parentals.

Unitat 2. La família dins del sistema de protecció.

Unitat 3. L'acció i la relació en l'atenció a famílies.

Unitat 4. Acció socioeducativa amb les famílies des de la metodologia individual/familiar.

Unitat 5. Acció socioeducativa amb les famílies des de la metodologia grupal.

Eixos metodològics de l'assignatura

La metodologia serà dinàmica, experiencial, participativa i col·laborativa; el plantejament de l'aprenentatge està encaminat a què l'alumnat conegui diferents eines i tècniques per poder acompanyar a les famílies en l'exercici d'una parentalitat positiva.

Totes les sessions requereixen la participació activa de l'alumnat: A) es fan treballs en petits grups per identificar els coneixements previs d'altres matèries i exposicions amb els treballs de lectura i d'ampliació de les bases teòriques, que complementen les sessions magistrals B) es fan anàlisi de programes d'educació parental per conèixer recursos C) es fan sessions amb les dinàmiques de grup més eficients per treballar amb famílies i infants en situació d'alt risc social i D) es fan sessions de treball de pràctiques de programes d'educació parental.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

L'assignatura aborda en un inici aquells aspectes més teòrics i més de fons per després endinsar-se en les eines més pràctiques pel que fa al treball en famílies.

Sistema d'avaluació

L'avaluació és continuada i l'assistència a les sessions online síncrones és obligatòria.

Hi ha quatre evidències d'avaluació que es van recollint durant el desenvolupament de la matèria.

25 % Actitud de compromís amb la matèria, participació activa i assistència.

Es valora l'actitud de l'alumnat a l'aula i la seva participació activa en les diferents activitats.

25% Activitats i pràctiques que es realitzen durant l'assignatura.

Es té en compte el lliurament puntual de les tasques i la qualitat dels diferents exercicis. L'activitat del "Manual" computarà un 12,5% d'aquest bloc.

25% Treball grupal de programes d'educació parental

En grups de 4-6 es realitzarà un treball sobre programes d'educació parental per a l'acció socioeducativa en famílies dins del sistema de protecció de la infància: objectius, continguts, sessions, dinàmiques de grup...

25% Prova escrita amb material

Atenció: Per poder superar l'assignatura cal tenir aprovats cada un dels blocs.

Un requisit indispensable en l'avaluació és la correcció lingüística i formal en les produccions escrites: seguint la guia de treballs que trobareu a: <http://www.fce.udl.cat/Recursos/guies/guiatreballs.pdf>

I tenint en compte la guia "Comunicació i llenguatge no sexista" del Centre Dolors Piera d'Igualtat d'oportunitats i promoció de les dones, de la UdL.

AVALUACIÓ ALTERNATIVA: treball individual sobre alguna temàtica de l'assignatura (50%) (s'indicarà a l'inici del semestre) i prova escrita amb material (50%). Per fer l'avaluació alternativa és molt recomanable la lectura i estudi de les referències de la bibliografia i de tots els treballs que es van penjant en el campus virtual de la matèria.

Bibliografia i recursos d'informació

Programes d'educació parental:

- Amorós, P.; Fuentes, N.; Mateos, A.; Pastor, C; Rodrigo, M.J.; Byrne, S.; Balsells, M.A.; Martín, J.C. y Guerra, M. (2011) *Aprender juntos, crecer en familia*. Barcelona: Obra Social "la Caixa"
- Amorós, P.; Palacios, J.; Jiménez, J.; Molina, M.C.; Pastor, C; Cirera, L. y Martín, D. (2005) *Programa de formación para el acogimiento en familia extensa*. Barcelona: Obra Social "la Caixa"
- Balsells, M.A.; Pastor, C (dir) (2015) *Caminar en familia. Programa de competencias parentales durante el acogimiento y la reunificación familiar*. Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad/Síntesis
- Hidalgo, S. Menéndez*, I. López, J. Sánchez, B. Lorence*, L. Jiménez, Programa de Formación y Apoyo Familiar. Ayuntamiento de Sevilla
- Martínez, R.-A. (2009). *Programa-guía para el desarrollo de competencias emocionales, educativas y parentales*. Madrid: Ministerio de Sanidad y Política social
- Oliva, A.; Hidalgo, V.; Martín, D.; Parra, A.; Ríos, M. y Vallejo, R. (2007) *Programa de apoyo a madres y padres de adolescentes*. Sevilla: Consejería de Salud
- Rodrigo, M.J.; Máiquez, M.L.; Byrne, S.; Rodríguez, B.; Martín, J.C.; Rodríguez, G. y Pérez, L. (2009) *Crear felices en familia*. Valladolid: Junta de Castilla y León
- Rodrigo, M.J.; Martín, J.C. y Máiquez, M.L. (2009) *Vivir la adolescencia en familia. Programa de apoyo psicoeducativo para promover la convivencia familiar*.

Bibliografia:

- Amorós, P., Balsells, M.A., Fuentes-Peláez, N., Mateos, A., Molina, M.C., Mundet, A., Pastor, C. y Vaquero, E. (2012) El apoyo a la familia biológica, un factor básico para la reunificación en los acogimientos familiares y residenciales. *Alimara, Revista de Treball Social*.
- Balsells, M.A. (2013): *El centre es el nen, el focus es la família: treballant les competències parentals*. Butlletí d'Inf@ncia nu?m. 73 – http://dixit.gencat.cat/web/content/home/04recursos/02publicacions/02publicacions_de_bs/04_familia_infancia_adolescencia/butlleti_infancia_articles_2013/links/profunditat-73.pdf
- Jimenez, J.; Hidalgo, M.V. (2016): La incorporación de prácticas basadas en evidencias en el trabajo con familias: los programas de promoción de parentalidad positiva. *Apuntes de Psicología Colegio Oficial de Psicología de Andalucía Occidental*, 2016, Vol. 34, número 2-3, págs. 91-100.
- Hidalgo, M.V., Menéndez, S., Sánchez, J., Lorence, B. & Jiménez, L. (2009). La intervencio?n con familias en situacio?n de riesgo psicosocial. *Aportaciones desde un enfoque psicoeducativo. Apuntes de Psicología*, 27, 413-426.
- Lacharité, C.; Sellenet, C.; Chamberland, C. (2015) *La protection de l'enfance. La parole des enfants et des parents*. Presses de l'Université du Québec.
- Martín-Quintana, Juan Carlos; Máiquez Chaves, M.ª Luisa; Rodrigo López, M.ª José; Byrne, Sonia; Rodríguez Ruiz, Beatriz; Rodríguez Suárez, Guacimara *Programas de Educación Parental Intervención Psicosocial*, vol. 18, núm. 2, 2009, pp. 121-133
- Rodrigo, M.J.; Martín, J.C.; Cabrera, E. i Máiquez, M.L. *Las Competencias Parentales en Contextos de Riesgo Psicosocial*. *Intervención Psicosocial* [online]. 2009, vol.18, n.2 [p. 113- 120 (2009)].
- Rodrigo, M.J.; Amorós, P.; Arranz, E.; Hidalgo, V. Máiquez, M.L.; Martín, J.C.; Martínez, R.A.; Ochaíta, E.; Balsells, M.A. et al. (2015). *Guía de buenas prácticas en parentalidad positiva*. Federación Española de Municipios y Provincias. http://familiasenpositivo.org/system/files/guia_de_buenas_practicas_2015_0.pdf
- Rodrigo, M.J.(Ed) (2015): *Manual Práctico de parentalidad positiva*. Madrid,
- Rodrigo, M.J.; Máiquez, M.L.; Martín, J.C.; Byrne, S. (2008). *Preservación familiar: un enfoque positivo para la intervención con familias*. Madrid: ed. Pirámide.
- Schofield, G., & Ward, E. (2011). *Understanding and Working with Parents of Children in Long-Term Foster Care*. Jessica Kingsley Publisher. JKP.